

V Trnave dňa 09.11.2017

**Oponentský posudok  
na habilitačnú prácu PhDr. JUDr. Mgr. Jozefa Medelského, PhD.  
s názvom "Trestná zodpovednosť právnických osôb".**

Rozhodnutím dekana Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy som bol vymenovaný za oponenta habilitačnej práce PhDr. JUDr. Mgr. Jozefa Medelského, PhD. s názvom "Trestná zodpovednosť právnických osôb". Na základe preštudovania práce podávam nasledovný oponentský posudok.

Právnická osoba je systémovo zložitý integrovaný avšak komplexný fenomén, ktorý vznikol v určitých spoločenských podmienkach z hľadiska potrieb právnej regulácie obchodných činností. Právnická osoba je právnou fikciou, na základe ktorej má spôsobilosť k právnym úkonom, spôsobilosť k právam a k povinnostiam a teda aj zodpovednosť za porušenie svojej povinnosti. Právnické osoby pôsobia ako orgány štátnej moci, orgány štátnej správy, riadia a realizujú výrobu, obchod, kultúru, zdravotníctvo, oznamovacie prostriedky i občiansku aktivitu.

Právnické osoby sú predmetom záujmu viacerých odvetví práva a iných vedných disciplín. Pôvodne doména výlučne obchodného práva a jeho viac-menej samostatných odvetví (napríklad korporatívneho práva), občianskeho, správneho práva a pracovného práva, sa právnická osoba stále viacej dostávala do sféry záujmu trestného práva najmä v súvislosti so zavádzaním inštitútov trestnej zodpovednosti právnických osôb do legislatívy členských štátov Európskej únie.

Ako správne konštatuje doktorand, trestná zodpovednosť právnických osôb tvorí veľmi široký predmet skúmania, ktorý možno rozčleniť na základné okruhy týkajúce sa obsahového vymedzenia dôvodov, ktoré spoločnosť viedli k zavedeniu trestnej zodpovednosti právnických osôb do jej právneho poriadku a konkrétnej právnej úpravy trestnej zodpovednosti právnických osôb. Ak právnická osoba spáchala protiprávnu činnosť treba zabezpečiť, aby takéto konanie bolo sankcionované a aby

bolo takéto konanie do budúcnosti neprípustné a neohrozovalo tak spoločnosť a jej záujmy.

V súčasnosti narastá počet prípadov, kedy sa právnické osoby dopúšťajú protiprávneho konania, avšak ich sankcionovanie, ktoré by právnickým osobám spôsobilo primeranú ujmu ich protiprávnemu konaniu, je sporadické.

Habilitant si za hlavný cieľ práce zvolil zodpovedanie otázky, ako sa v priebehu času vytvárali názory politických inštitúcií a právnej vedy na kolektívne entity a ich postavenie ako právneho subjektu a páchatela trestného činu až po rozbor súčasnej slovenskej právnej úpravy ich trestnej zodpovednosti a osobitostí trestného stíhania.

Ako uvádza sám habilitant, práca sa zaoberá predovšetkým skúmaním teórie trestnej zodpovednosti právnických osôb, ako aj konkrétnou aplikáciou ustanovení o trestnej zodpovednosti právnických osôb v slovenskom právnom poriadku. Samotná téma je stále veľmi aktuálna, a to nielen v Slovenskej republike, ale v celoeurópskom, ba i celosvetovom meradle. Na európskom kontinente v posledných desaťročiach nastal „rozvoj“ podmienený skutočnou potrebou zaviesť trestnú zodpovednosť právnických osôb, pričom ako vzor pre zavedenie takejto úpravy slúži predovšetkým anglosaská právna úprava. Skutočná potreba je reprezentovaná neustálym rozvojom svetovej ekonomiky, kde právnické osoby zohrávajú nezastupiteľnú rolu, avšak zároveň sa im otvárajú čoraz väčšie príležitosti k trestnej činnosti, ktorá je skrývaná za zložité štruktúry právnických osôb.

Habilitačná práca je prehľadne členená do piatich kapitol, doplnených úvodom a záverom, zoznamom použitej literatúry a zoznamom použitých skratiek. Habilitant správne vychádzal pri spracovaní zadanej témy z vymedzenia samotnej trestnej zodpovednosti právnických osôb, vývoja a efektivity jej aplikácie, ako aj porovnania jednotlivých modelov trestnej a netrestnej zodpovednosti právnických osôb.

Habilitačná práca tiež priniesla zaujímavý prehľad histórie prijímania trestnej zodpovednosti právnických osôb. Prostredníctvom vyhodnotenia jednotlivých historických poznatkov habilitant poukázal na odlišný rozsah kriminalizácie právnických osôb, ako aj na samotné chápanie tejto problematiky v rozmedzí rokov 2004 až 2016, kedy došlo k prijatiu aktuálne existujúcej úpravy trestnej zodpovednosti právnických osôb v Slovenskej republike v podobe pravej trestnej zodpovednosti právnických osôb.

V závere práce habilitant správne konštatoval, že prioritou v danej oblasti zostáva potreba aplikácie a praktického využívania existujúcej právnej úpravy. Len na základe aplikácie je možné urobiť vyhodnotenie a ponúknuť prípadne návrhy na vylepšenie právnej úpravy a takto efektívnejšie bojovať proti nelegálnym aktivitám právnických osôb.

Súčasne súhlasím s názorom habilitanta, že trestná zodpovednosť právnických osôb je vhodným nástrojom v boji proti ich nelegálnym aktivitám. Zakomponovaním trestnej zodpovednosti právnických osôb do právneho poriadku Slovenská republika naplnila svoje medzinárodné záväzky vo vzťahu k medzinárodným organizáciám a urobila potrebný krok v boji proti trestnej činnosti týchto subjektov.

Je zrejmé, že PhDr. JUDr. Mgr. Jozef Medelský, PhD. si zvolil pre spracovanie habilitačnej práce tému vysoko aktuálnu z hľadiska ďalšieho smerovania vývoja trestného práva na Slovensku. Ku kvalite habilitačnej práce nepochybne prispela dobrá práca habilitanta s odbornou zahraničnou literatúrou a množstvom prameňov trestného práva u nás aj v zahraničí.

V rámci obhajoby habilitačnej práce by sa habilitant mohol vyjadriť, prečo sa na Slovensku nedarí aplikovať zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb v justičnej praxi.

### **Záver:**

Jednoznačne možno konštatovať, že habilitačná práca PhDr. JUDr. Mgr. Jozefa Medelského, PhD. s názvom "Trestná zodpovednosť právnických osôb" je spracovaná po formálnej a obsahovej stránke na požadovanej úrovni na tento druh práce. Vzhľadom na doterajšie pôsobenie uchádzača v oblasti pedagogickej ako aj vedeckej **o d p o r ú ě a m**, aby po úspešnej obhajobe bola udelená menovanému vedecko-pedagogická hodnosť docent vo vednom odbore 3-4-7 trestné právo.

prof. JUDr. Ivan Šimovček, CSc.